

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 12/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om biodrivmedel och flytande biobränslen samt till vissa lagar som har samband med den

Till ekonomiutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 12 mars 2013 regeringens proposition med förslag till lag om biodrivmedel och flytande biobränslen samt till vissa lagar som har samband med den (RP 13/2013 rd) till ekonomiutskottet för beredning och bestämde samtidigt att grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till ekonomiutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Anja Liukko, arbets- och näringsministeriet
- juris doktor Mikael Koillinen
- professor Tuomas Ojanen.

Dessutom har ett skriftligt yttrande lämnats av
— professor Pekka Lämsineva.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en lag om biodrivmedel och flytande biobränslen. I lagen föreskrivs det om de krav som ska tillämpas vid bedömningen av hållbarheten hos biodrivmedel inom transportområdet och flytande biobränslen som används för andra ändamål än transport samt om det förfarande som ska iakttas för att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2013.

I motiven till lagstiftningsordningen granskas bestämmelserna om godkännande av en

verksamhetsutövares hållbarhetssystem och ett förbandsbesked från Energimarknadsverket i ljuset av grundlagens 15 § om egendomsskydd och 18 § 1 mom. om näringsfrihet. Bestämmelserna om kontrollörer bedöms i ljuset av grundlagens 124 § och Energimarknadsverkets inspektionsrätt utifrån grundlagens 10 §. Dessutom granskas bestämmelserna i förhållande till den straffrättsliga legalitetsprincipen och bestämmelserna om befogenhet att utfärda förordning. Regeringen anser att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Syftet med propositionen är att föreskriva om hållbarhetskriterierna för biodrivmedel och flytande biobränslen och om kontrollen av att dessa är uppfyllda i enlighet med EU:s s.k. RES-direktiv och direktiv om bränslekvantitet. Direktiven innehåller mycket detaljerade bestämmelser om hållbarhetskriterierna. Däremot är direktivens bestämmelser om kontroll av att hållbarhetskriterierna är uppfyllda tämligen allmänt hållna. De bestämmelser i propositionen som är betydelsefulla i konstitutionellt hänseende berör främst det nationella systemet för kontroll.

I 3 kap. i lagförslag 1 finns det bestämmelser om bl.a. godkännande av verksamhetsutövers kontrollsystem samt om ändring, återkallelse och överföring av beslut om godkännande. De föreslagna bestämmelserna om verksamhetsutövers hållbarhetssystem har också en viss relevans för näringsfriheten i grundlagens 18 § 1 mom. och egendomsskyddet i 15 §. Det finns godtagbara grunder för regleringen. Dessa grunder anknyter sig till säkerställandet av hållbarheten hos biodrivmedel och flytande biobränslen och är förankrade i 20 § i grundlagen. Grundlagsutskottet kan omfatta synpunkterna i propositionsmotiven till lagstiftningsordningen om att förslaget uppfyller även andra krav på begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna

som ställs i sådana lagstiftningssammanhang (jfr t.ex. GrUU 36/2009 rd och GrUU 37/2010 rd).

Bestämmelserna om kontrollörer i 4 kap. i lagförslag 1 motsvarar till väsentliga delar bestämmelserna i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor, som stiftades med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 37/2010 rd, se även GrUU 36/2009 rd och GrUU 14/2004 rd), och utgör inget problem med avseende på 124 § i grundlagen. Bestämmelserna om Energimarknadsverkets inspektionsrätt i 34 § i lagförslaget motsvarar å sin sida 45 § i den nämnda lagen som grundlagsutskottet bedömde vara tillbörlig med tanke på bestämmelserna om hemfrid i 10 § i grundlagen (GrUU 37/2010 rd). Dessutom har man i paragrafens 1 mom. beaktat det faktum att grundlagsutskottet i sin praxis på senare tid har konstaterat att det i samband med bestämmelser om inspektioner med karaktären av tillsyn behövs en hänvisning till 39 § i förvaltningslagen (se GrUU 5/2013 rd, GrUU 32/2010 rd och GrUU 5/2010 rd). Lagförslagen ger inte heller i övrigt anledning till konstitutionella anmärkningar.

Ställningstagande

Grundlagsutskottet anser

att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Helsingfors den 4 april 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Johannes Koskinen /sd
vordf. Outi Mäkelä /saml
medl. Sauli Ahvenjärvi /kd
Tuija Brax /gröna
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Ilkka Kantola /sd
Pia Kauma /saml
Kimmo Kivelä /saf

Markus Lohi /cent
Elisabeth Naucclér /sv
Tom Packalén /saf
Raimo Piirainen /sd
Vesa-Matti Saarakkala /saf
Tapani Tölli /cent
Anu Urpalainen /saml
ers. Kimmo Sasi /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Petri Helander.